

2021-05-06
U2021/02549

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
Box 4002
171 04 Solna

Uppdrag till Statens skolverk om förstärkta insatser för att säkerställa ett högt deltagande i enlighet med gällande riktlinjer i PISA 2022

Regeringens beslut

Statens skolverk ska förstärka myndighetens insatser för att säkerställa ett högt deltagande i enlighet med gällande riktlinjer i den internationella kunskapsmätningen Programme for International Student Assessment (PISA) 2022.

Skolverket ska redovisa hur insatserna har förstärkts till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 november 2021.

Bakgrund

PISA syftar till att ge information om hur elevers kunskaper utvecklas över tid och möjliggör en jämförelse mellan svenska elevers kunskaper och elevers kunskaper i andra länder.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har det övergripande ansvaret för att utveckla och genomföra PISA. För att säkerställa kunskapsmätningens representativitet anger OECD bl.a. villkor för urval av skolor och elever, exkluderingar och bortfall. Det svenska deltagandet i internationella kunskapsmätningar regleras närmare i förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk. Där anges att myndigheten, efter samråd med Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet), får företräda staten vid förhandlingar och ingående av internationella överenskommelser om Sveriges deltagande i sådana kunskapsmätningar och andra individbaserade mätningar inom myndighetens verksamhetsområde, om inte annat följer av särskilda beslut

av regeringen. Enligt förordningen ska Skolverket ansvara för Sveriges deltagande i de internationella mätningarna i Sverige (4 §). Ansvaret innefattar att reglerna för de olika mätningarna följs.

Riksrevisionen konstaterar i sin granskningsrapport Pisa-undersökningen 2018 – arbetet med att säkerställa ett tillförlitligt elevdeltagande (RiR 2021:12) att Skolverket följt OECD:s riktlinjer för genomförandet av PISA 2018, men att myndigheten inte gjort tillräckligt för att försäkra sig om att OECD:s regler för exkluderingar tillämpats korrekt vid skolenheterna. Detta kan enligt Riksrevisionen ha medfört att elever felaktigt har exkluderats.

Skälen för regeringens beslut

PISA bidrar med betydelsefull information om svenska elevers kunskaper och är en del av beslutsunderlaget vid regeringens utformande av utbildningspolitiken. Det är därför av stor vikt att de svenska resultaten är representativa för eleverna som går i den svenska skolan och att studiens villkor för deltagande och exkludering följs.

Regeringen anser mot denna bakgrund att Skolverket bör förstärka sina insatser för att säkerställa ett högt deltagande i enlighet med OECD:s gällande riktlinjer i PISA 2022.

På regeringens vägnar

Matilda Ernkrans

Åsa Källén